

SPLBP_ZSE Základy speciální pedagogiky Etopedie

- Edukace žáků v riziku a s poruchami chování ve školách hlavního proudu
- Bezpečné prostředí školy
- Spolupráce s rodiči

Současné trendy ve vzdělávání

- Podpora společného vzdělávání všech žáků
- Individualizace výuky
- Cíl vzdělávání = všestranný rozvoj jedince
- Vzdělávání se nevztahuje jen k rozvíjení rozumových schopností, ale také k:
 - > osvojování sociálních dovedností; duchovních, morálních a estetických hodnot a žádoucích vztahů k okolí;
 - > k emocionálnímu a volnímu rozvoji;
 - > ke schopnosti uplatnit se v měnících se podmínkách zaměstnanosti

Povinnosti školy při individualizaci výuky

- 1) Vytvořit **podmínky** pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)
- 2) Zajistit **poradenskou pomoc**
- 3) Zajistit vhodné **podmínky při ukončování** vzdělávání a při **přijímání** na vyšší typy škol
- 4) Při **hodnocení** žáků se SVP přihlížet k jejich znevýhodnění
- 5) V případě potřeby **upravit organizaci a formu** vzdělávání
- 6) Případně **zřídit funkci asistenta pedagoga**

Podmínky efektivní výuky žáků s PCH

- Individuální nebo skupinová péče
- Přípravné a speciální třídy
- Využívání speciálněpedagogických metod a forem práce
- Nižší počet žáků ve třídách
- Prostorové uspořádání (pro relaxaci, skupinovou práci)
- Obeznamenost pedagogů s problematikou PCH
- Případná tvorba vlastních učebnic
- Dva pedagogové ve výuce (jeden s aprobačí pro výuku na ŽŠ, druhý speciální pedagog)
- Spolupráce s odborníky (psycholog, etoped, terapeut, odborný lékař)

Bezpečné prostředí školy

- ◉ Posiluje **motivaci** a zlepšuje **neuropsychické předpoklady** žáků i učitelů k plnění úkolů
- ◉ Navozuje **pozitivní prožívání**, **snižuje riziko stresu** a úzkostných stavů, posiluje **sebehodnocení** a **sebevědomí**
- ◉ Působí na žáky **formativně**
- ◉ Zvyšuje **otevřenost** a **spolupráci** žáků a rodičů

Pravidlo tří principů bezpečného prostředí

- Týká se následujících oblastí:
 - > Orientace žáka
 - > Dosažitelnost cílů
 - > Sociální začlenění
 - > Hodnocení

Orientace žáka

Zásady pro tvorbu pravidel a zadávání instrukcí:

- 1) **Stručnost**
- 2) **Srozumitelnost**
- 3) **Zpětná vazba**

Dosažitelnost cílů

- 1) Přiměřenost
- 2) Zainteresování žáka na cíl
- 3) Blízkost cíle

Sociální začlenění

- 1) Akceptace
- 2) Rovnováha
- 3) Otevřenost

Hodnocení

- 1) Informace
- 2) Individualizace
- 3) Perspektiva

Spolupráce s rodinou

- Rodina je místem **primární socializace**, škola je spolu s rodinou významným **sociálním prostředím**, je za socializaci **spoluzodpovědná**
 - ➔ **spolupráce** školy a rodiny je nutná, měla by zahrnovat **stálý kontakt a dobrý vztah**

Překážky komunikace

mezi školou a rodiči žáka s PCH

- Nezájem rodičů o život ve škole
- Komunikace omezená na problémy
- Vlastní zkušenost rodičů se školou a s ní spojené negativní pocity
- Obranná pozice rodičů

Požadavky na komunikaci

pedagog - rodina

Komunikace:

- Obousměrná
- Srozumitelná
- Smysluplná
- Stabilní

Děkuji za pozornost

Literatura

- Vojtová, V. *Úvod do etopedie, texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2008.
- Vojtová, V. *Inkluzivní vzdělávání žáků v riziku a s poruchami chování jako perspektiva kvality života v dospělosti*. Brno: Masarykova univerzita, 2010.
- Vojtová, V. *Přístupy k poruchám emocí a chování v současnosti*. Brno: Masarykova univerzita, 2004.